

**ТЕОРЕТИЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ, ПОСВЕТЕНА НА X КОНГРЕС
НА БЪЛГАРСКАТА КОМУНИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ НА ТЕМА:
ПРОБЛЕМИ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО МИКРОРАЙОНИРАНЕ
В НР БЪЛГАРИЯ**

Ив. Велчев

Научна работна група от икономгеографските катедри при Софийския университет и от секцията по икономическа география към Географския институт на БАН, както и от някои институти и ведомства в продължение на няколко години разработва ведомствена тема по икономическото микрорайониране на НР България. Първоначално беше уточнена методологическата основа и методиката на икономическото микрорайониране, след което се пристъпи към задълбочени проучвания и разкриване на микрорайоните по територията на страната, и то предимно по окръзи. След привършване на проучванията към края на 1970 г. работната група съвместно с представители на Главното управление за териториално разположение на производителните сили при Държавния комитет по планиране пристъпи към обсъждане на предлаганите от отделните колективни схеми на микрорайоните по окръзи. На тези обсъждания беше уточнена Генералната схема на икономическите микрорайони на НР България.

На теоретичната конференция по икономическото микрорайониране, проведена на 12 май 1971 г. в София, работната група съвместно с Главното управление за териториалното разположение на производителните сили предложи схемата на икономическите микрорайони на НР България за обсъждане. На конференцията участваха мнозина изтъкнати географи, представители от всички окръжни народни съвети в страната, както и представители на отделни институти и ведомства, които се занимават или проявяват интерес към интегралното икономическо райониране. Общият брой на участниците в конференцията надмина 300 души.

При откриване на конференцията встъпително слово произнесе Христо Кънчев от Държавния комитет по планиране. Той подчерта голямото практическо значение на икономическото микрорайониране за по-планомерното и целесъобразно разположение на производителните сили. След това бяха изнесени следните доклади:

1. *Методическа същност на икономическия микрорайон* от проф. Л. Дивев, проф. Ив. Велчев, доц. Т. Христов, доц. К. Кръстев и ст. н. с. Н. Мичев.
2. *За връзката на аграрно-промишлените комплекси с икономическите микрорайони* от проф. Т. Йорданов.
3. *Генерална схема на икономическите микрорайони на НР България* от проф. Иг. Пенков, проф. Л. Дивев, инж. Хр. Кънчев и н. с. Д. Дончев.

В първия доклад се изясниха мястото, значението и ролята на икономическия микрорайон в интегралното икономическо райониране. Докладчиците се спряха подробно върху същността на икономическия микрорайон като сравнително малка обособена производствено-териториална единица с добре очертано гравитационно средище — микрорайонен център. Според тях в микрорайона са застъпени в различна степен всички елементи и признаци, характерни за интегралния икономически район, като комплексност, специализация, вътрешни икономически връзки, перспективност в развитието. В доклада се изясниха също мястото и значението на средишните селища и зоните на локална гравитация като съставки на икономическия микрорайон. Докладчиците разгле-

даха и методологическата основа за разкриването на микрорайоните, както и тяхното теоретично и практическо значение.

Във втория доклад проф. Т. Йорданов проследи етапите на концентрация и специализация на селското стопанство до създаването на аграрно-промишлените комплекси. По-нататък той се спря върху същността на новите селскостопански комплекси и разкри тяхното място, роля и значение в най-малките интегрални икономически райони у нас — микрорайоните. Докладчикът обосновава необходимостта аграрно-промишленият комплекс да се разполага само върху част от територията или цялата територия на икономическия микрорайон.

В последния доклад се проследи етапите и методическият подход при проучването и разкриването на най-малките териториално производствени комплекси — микрорайоните. Докладчиците твърде убедително доказаха, че отделните микрорайони, които съдържат елементите и признаците на интегралните производствени териториални комплекси, се различават помежду си по географското положение, по териториален обхват, степен на развитие и оформяне, както и по комплектност, специализация, производствени връзки и по перспектива на развитие. Накрая докладчиците разкриха Генералната схема на икономическите райони у нас и зоните на локалната гравитация (вж. приложението към настоящата информация).

При изказванията се подчерта навременното микрорайониране на страната и неговото значение за по-нататъшното развитие и териториалното разположение на производителните сили у нас.

За своевременно, целесъобразно и по-пълно използване на икономическото микрорайониране и разработената Генерална схема на икономическите микрорайони се дава следните препоръки:

1. Разработената Генерална схема на икономическите микрорайони да бъде представена на Главното управление за териториално разположение на производителните сили за утвърждаване.

2. Генералната схема на икономическите микрорайони да послужи за разработване на генералната схема за териториалното разположение на производителните сили на страната. За да се увеличи нейната ефективност, необходимо ще бъде събирането на информация от ДУИ да става и по икономически микрорайони.

3. Генералната схема на икономическите микрорайони да служи като основа за разработване на районните териториално устройствени планове. Икономическите микрорайони да се използват като планировъчни райони.

4. При бъдещото усъвършенстване границите на административно-стопанските окръзи да се използва Генералната схема на икономическите микрорайони.

5. Генералната схема на икономическите микрорайони да се използва при териториалното усъвършенстване на аграрно-промишлените комплекси.

6. При регионалните изследвания на населението, трудовите ресурси, селищата и при решаването на проблемите, свързани с обслужващата сфера и с усъвършенстването на селищната мрежа, да се изхожда от Генералната схема на икономическите микрорайони.

Икономическите микрорайони и зоните на локална икономическа гравитация в НР България

Окръг	Брой на микрорайоните	Микрорайони и микрорайонни селища	Зони на локална икономическа гравитация и средни селища
1	2	3	4
Благоевград	5	Благоевград Гоце Делчев Петрич Разлог Сандански	Симитли Сатовча Банско, Белица, Якоруда Гара Пирич, Катунци
Бургас	6	Айтос Бургас Грудово Карнобат М. Търново Поморие—Несебър	Созопол, Мичурич Сунгуларе
Варна	3	Варна Долен чифлик Провадия	Вълчи дол, Девня Дългопол
Велико Търново	6	В. Търново Елена Павликени Полски Тръмбеш Свищов Стражица	Килифарево Златарица Сухиндол Камен
Видин	3	Белоградчик Видин Кула	Брегово, Димово
Враца	4	Бяла Слатина Враца Мездра Оряхово	Кнежа Криводол Роман
Габрово	4	Габрово Дряново Севлиево Трявна	
Кърджали	5	Ардино Ивайловград Крумовград Кърджали Момчилград	Джебел
Кюстендил	2	Кюстендил Ст. Димитров	Трекляно Бобов дол, Кочериново, Рила

1	2	3	4
Ловеч	3	Ловеч Тетевен Троян	Угърчин
Михайловград	3	Берковица Лом Михайловград	Вършец Брусарци, Вълчедръм Бойчиновци, Чипровци
Пазарджик	4	Велинград Пазарджик Панагюрище Пещера	Белово, Септември
Перник	3	Перник Радомир Трън	Брезник Земен
Плевен	5	Гулянци Левски Никопол Плевен Червен бряг — Луковит	Белене, Сомовит Д. Дъбник, Пордим
Пловдив	5	Асеновград Карлово Н. Кричим Първомай Пловдив	Лъки Хисар Брезово, Съединение
Разград	3	Исперих Кубрат Разград	Завет Сеново, Самуил, Лозница
Русе	2	Бяла Русе	Борово Ветово, Две могили, Сливо поле
Силистра	3	Дулово Силистра Тутракан	Алфатар
Сливен	3	Котел Нова Загора Сливен	Твърдица
Смолян	4	Девин Златоград Мадаан Смолян	Доспат Чепеларе

1	2	3	4
София град и окръг	6	Ботевград Ихтиман Костенец Пирдоп Самоков София	Етрополе Годеч, Драгоман, Ел. Пелин, Своге, Сливница
Стара загора	4	Казанлък Раднево Ст. Загора Чирпан	Гурков-Николаево Гълъбово
Толбухин	5	Балчик Генерал Тошево Каварна Тервел Толбухин	Шабла Крушаре
Търговище	3	Омуртаг Попово Търговище	Антоново Дралфа
Хасково	4	Димитровград Свиленград Харманли Хасково	Марица Любимец, Маджарово Славяново
Шумен	3	Нови Пазар Преслав Шумен	Тодор Икономово Върбица гара Хитрино, Смядово
Ямбол	3	Елхово Тополовград Ямбол	Болярово Страджа, Тенево